

SC
TURKU
ENCE
PARK VUOSIKATSAUS 2007

Turku Science Park Oy vuonna 2007

Toimitusjohtajan katsaus	4
Katsaus päätoimialojen tilanteeseen	
Bioalan tunnelmia Turussa	6
Soveltavan ICT:n tunnelmia Varsinais-Suomessa	8
Osastojen toiminta	
BioTurku	10
Case: Biovian Oy:stä vahvasti kansainvälinen	11
Soveltava ICT ja kehittämishankkeet	12
Case: Uusille EU-maille tietoa. Innovaatioympäristö vaatii julkisen ja yksityisen yhteistyötä	13
Osaamiskeskus ja Kansainväliset toiminnot	14
Case: Voisiko Osaamiskeskusohjelmaa soveltaa Etelä-Afrikkaan?	16
Case: Vaikuttaako makugeeni elintarvikkeiden kulutustottumuksiin?	17
Yrityskehitys	18
Case: BioCis Pharmasta Vuoden hautomoyritys 2007	20
Case: Esihautomoyritys menestyi Nordic Venture -kisassa	21
Markkinointi ja viestintä	22
Kooste tuotetuista uutisotsikoista	23
Biocellex Oy	24
Kiinteistöt	25
Case: Ixonos halusi kasvunvaraa	25
Hallitustyöskentely	26
Innovatiivisen kasvun vauhdittaja	28
Tuloslaskelma ja tase 2007	29
Kaksi vuosikymmentä teknologiasta liiketoimintaa	30

"Turun kaupungin panostukset Turku Science Park Oy:n toimintaan tulivat vuonna 2007 takaisin 4,88-kertaisesti", toteaa Turku Science Park Oy:n toimitusjohtaja Ilkka Kouvonen.

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2007 oli yhtiössämme suurten muutosten vuosi. Sen aikana suunniteltiin ja toimeenpantiin uusi toimintamalli.

Turku Science Parkin visiona on olla tehokkaasti verkottunut korkeatasoisen tutkimuksen, tuotekehityksen ja liiketoiminnan osaamiskeskus valitsemillaan aloilla. Sen tulee olla haluttu yhteistyökumppani sekä tunnettu ja kilpailukykyinen sijoittautumispaikka niin suomalaisille kuin kansainvälisille yrityksille, tutkimusyhteisöille ja tutkijoille.

Uuden toimintamallin tavoitteina ovat kustannustehokkuuden kasvattaminen, vaikuttavuuden parantaminen, toimintojen läpinäkyvyyden lisääminen ja palvelujen tuotteistaminen.

OPERATIIVISELLA TASOLLA ON TOTEUTETTU SEURAAVIA MUUTOKSIA:

- Konsernirakennetta on yksinkertaistettu ja ne elinkeinopoliittiset palvelut, jotka aiemmin kuuluivat konsernin tytäryhtiöiden vastuulle, on nyt kaikki keskitetty emoyhtiöön. Tytäryhtiöiden henkilöstö on siirtynyt emoyhtiöön.

- Kansainvälistä yhteistyötä on syvennetty liittoutumalla kansainvälisen huippuosajaan, Karolinska Institutetin kanssa. Sen omistuksia hoitavan Karolinska Institutets Holding Ab:n kanssa Turku Science Park Oy on perustanut kaupallisin periaattein toimivan Biocex Oy:n. Yhtiö kaupallistaa varsinaissuomalaisia ja muita kotimaisia yliopistojen ja korkeakoulujen innovaatioita ja tarjoaa liiketoiminnan kehittämisspalveluja jo olemassa oleville yrityksille hyödyntämällä kansainvälisen kumppaninsa ja yhteistoimintaverkostonsa mahdollistamia resursseja.
- Turun kaupunki on vuosien varrella tehnyt toimintaamme merkittäviä panostuksia. Etenkin vuonna 2002 siirrettiin apporttina kiinteistöomistuksia Turku Science Park –konsernin taseeseen. Tämä huomattava voimavara on uuden toimintamallin mukaisesti päätetty realisoida ja käyttää se liiketoiminnan kehittämiseen. Työ kiinteistöomistuksista luopumiseksi on aloitettu ja tämä mittava hanke jatkuu edelleen.
- Kansainvälinen konsultaatio on otettu aktiiviseksi osaksi yhtiön kehittämistä. Turkuun on 20-vuotisen teknologiakeskus- ja science park -toiminnan myötä kertynyt runsaasti sellaista kaupallistettavaa, arvokasta tietoa innovaatiojärjestelmän toiminnasta ja kehittämisestä, jota me voimme myydä alueille, joissa oman innovaatiojärjestelmän kehitys on alkuvaiheessa.

- Taloudellisten mittarien mukaan vuosi 2007 oli yhtiössämme positiivinen. Konsernin liikevaihto oli 10,4 milj. euroa, mikä on samaa luokkaa kuin vuotta aiemmin (10,8 milj. euroa vuonna 2006). Tilikauden voitto oli 0,4 milj. euroa, mikä on 0,8 milj. euroa parempi kuin vuonna 2006 (-0,4 milj. euroa). Positiivinen tulos johtuu kertaluontoisista eristä. Turun kaupungin panostus pieneni suunnitelman mukaisesti noin 0,6 milj. eurolla vuodesta 2006.
- Muutosten suunnittelu ja toteuttaminen on edellyttänyt huomattavaa työpanosta. Haluankin kiittää omaa henkilöstöä ja kaikkia niillä yhteistyökumppaneita, jotka ovat tuoneet ideotaan ja olleet mukana tässä mittavassa muutosprosessissa.

Ilkka Kouvonon
Turku Science Park Oy:n toimitusjohtaja

Bioalan tunnelmia Turussa

BioTurku® on Turun seudun bioalan toimijoiden klusteri. Alallaan maan johtava keskittymä tunnetaan hyvin myös muualla Euroopassa. BioTurkuun kuuluu noin sata toimijaa – yrityksiä sekä koulutus- ja tutkimuskeskuksia. Painopistealoja ovat lääkekehitys, diagnostiikka, biomateriaalit ja funktionaaliset elintarvikkeet. Vahvoja sovellusalueita ovat hormonaaliset sairaudet ja syöpä, tulehdukselliset taudit ja infektioaudit, keskushermostosairaudet sekä regeneratiivinen lääketiede ja biomateriaalit.

Turku Science Park Oy koordinoi maan viisi tärkeintä biokeskusta yhdistävää HealthBIO – terveyden bioklusteria. Se on valtakunnallinen, monialaista huippuosaamista hyödyntävä terveyden alan osaamisen yhteenliittymä. Sen toiminta kattaa genomiikan, diagnostiikan, hoidon ja ihmisen varaosat. Kansainvälisyyden ja innovaatioympäristöjen vetovoimaisuuden ohella ohjelmalla edistetään tietoon ja osaamiseen perustuvien pk-yritysten kasvua. HealthBIO kuuluu kansalliseen Osaamiskeskusohjelmaan, jolla tuetaan ja kehitetään alueiden välistä erikoistumista ja työnjakoa, sekä rakennetaan kansainvälisesti kilpailukykyisiä keskuksia.

Bioala eteni Turussa vuonna 2007 vauhdilla. Alueen kolme veturiyritystä eli Orion, PerkinElmer Life and Analytical Sciences (turkulaisittain Wallac) ja Bayer Schering Pharma kertoivat kaikki myönteisestä kehityksestään. Tämän lisäksi myös alan pienemmät yritykset ja tutkimustoiminta saavuttivat konkreettisia merkkipaaluja.

Orion kasvatti työntekijämääräänsä Turussa noin sadalla, yli 760:een henkeen. Lääketehdas siirtyi samalla kolmivuorotyöhön. Myös Orionin tuotekehitystoiminta Turussa kasvoi ja osastolla aloitettiin noin 1700 m²:n tilaajennuksen käyttöönotto.

PerkinElmer kasvoi Turussa jo 700 henkeä työllistäväksi suuryritykseksi ja kertoi julkisuudessa erinomaisista näkymistään. Houstonista Turkuun noin kaksi vuotta sitten siirretty kromosomitutkimus ja siihen liittyvä tuotanto lisääntyi niin, että Lausteella olevaa, punatiilistä Wallacin toimitaloa suurennettiin jälleen noin 2000 m²:llä. Turun alueen kansainvälisiksi vahvuuksiksi ovat osoittautuneet kohtuullinen kustannustaso, valmis laatujärjestelmä ja vahva DNA-sirututkimuksen osaaminen: Turussa on aktiivisesti tehty alan tutkimusta sen alkuajoina asti. Myös vastasyntyneiden seulontaan liittyvän tuoteperheen myynti on ollut jopa 60 prosentin kasvussa.

Entinen Leiraksen lääketehdas Turussa hyötyi suureen **Bayer Schering** -konserniin kuulumisesta. Vuoteen 2009 mennessä tablettien tuotanto kaksinkertaistetaan Turussa, joka voitti konsernin sisäisessä tarjouskilpailussa neljän uuden tabletin tuotannon maailmanlaajuiseen levitykseen.

Vuoden 2007 alussa yritys kertoi irtisanomisesta lähinnä toimihenkilöpuolella, mutta hormoniehkäisykierukka Mirenan hyvän myynnin vuoksi se on taas palkkaamassa ainakin 35 henkeä tuotantoon ja logistiikkaan. Bayerin Turun työpaikkojen määrä nousee 600:an.

Pk-yrityksistä **Biotie Therapies**, **Hormos Medical**, **DelSiTech**, **Faron Pharmaceuticals** ja **StickTech** julkistivat merkittäviä tutkimuksellisia ja liiketoiminnallisia saavutuksia. **Hytest** ja **Biovia** taas kertoivat voimakkaasta liikevaihdon ja kannattavuuden kasvusta. Lisäksi bioinformatiikkayritys **Genolyze** ja lääkekehitysyritys **BioCis Pharma** onnistuivat keräämään markkinoilta merkittävät pääomasijoitukset. Tiedepuistoon perustettiin myös kuusi uutta bioalan yritystä viime vuonna. Turku Science Parkin ja **Karolinska Institutet Holdingin** perustaman yhteisyrityksen uskotaan jatkossakin parantavan nuorten bioalan yritysten elinmahdollisuuksia Turun seudulla.

TUTKIMUKSESTA UUSIA AVAUKSIA

Bioalan tutkimuspuolella **VTT:n Turun yksikkö** on kasvattanut toimintaansa jo yli 60 henkeen ja se on lisäksi solminut merkittäviä yhteistyösopimuksia kansainvälisten jätien kanssa. **Turun yliopiston** ja **Åbo Akademin** tutkijat ovat perustaneet biokuvantamisen tutkimuksen ja opetuksen poikkitieteellisen työyhteisön ('Turku Bioimaging'), jolla tulee olemaan kauaskantoisia vaikutuksia turkulaisen biotieteen ja biolääketieteen kehitykselle. Uusia kuvantamisteknologioita hyödynnetään tehokkaasti yhteistyössä – koko ketjussa perustutkimuksesta aina kliinisiin potilastutkimuksiin saakka.

Turun yliopiston Tautimallinnuskeskus aloitti virallisesti toimintansa viime vuonna. Keskus kehittää tehokkaita lääkekehityksen mallinnuksen työkaluja ennen kuin lääkeaihiot etenevät potilastutkimuksiin. Myös Turun yliopiston ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin rahoittama kliinisen tutkimuksen keskus CRC käynnistyi. Keskus tarjoaa tuki- ja neuvontapalveluita kliinisten tutkimusten suorittajille ja varmistaa näin tutkimusten tason viranomaisvaatimusten kiristyttyä. Lisäksi CRC kouluttaa alan asiantuntijoita.

Bioalan näkymät kokonaisuudessaan ovat juuri tällä hetkellä melko hyvät, mutta haasteita on edelleen riskisijoitusten saamisessa alan yrityksiin. Yritysten kasvu edellyttää riittävää rahoitusta. Yliopistojen uudet tutkimusyksiköt selkeyttävät alan tutkimus- ja palvelutoiminnan infrastruktuuria Turussa. Niihin pitää nyt saada yhä enemmän sellaista sisältöä ja kapasiteettia, jota niin turkulaiset bioyritykset kuin alan kansainväliset jätit ovat valmiit ostamaan. Käytännössä tavoitteiden saavuttaminen merkitsee varmasti täysipäiväisen henkilökunnan palkkaamista; uusien tutkimusyksiköiden tehokas toiminta ei onnistu muun tehtävän ohella.

Soveltavan ICT:n tunnelmia Varsinais-Suomessa

Tieto- ja viestintäteknologia (ICT) on Varsinais-Suomen toiseksi suurin elinkeinosektori, jonka kasvu on ollut jatkuvaa ja tasaista. Ala työllistää yhteensä 13 500 henkilöä. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella Turku-Salo -alue muodostaa ICT:n vahvimman osaamisen keskittymän Suomessa. Tieteellinen keskus sijaitsee Turku Science Parkissa.

Soveltava tietotekniikka linkittyy Varsinais-Suomessa etenkin sosi-aali- ja terveydenhuoltoon, meri- ja metalliteollisuuteen sekä bio- ja lääketieteellisuuteen. Erityisiä vahvuusalueita ovat myös elektroniikka, tietoliikennetekniikassa esimerkiksi digitaalinen media sekä puhe- ja kielitekniikka.

Tieto- ja viestintäteknologian suurin kasvu on vasta edessä, kun ala arkipäiväistyy ja liittyy osaksi muita toimialoja. Vastaamme tähän haasteeseen alueen noin puolentoista tuhannen ICT-yrityksen voimin.

Vuosi 2007 oli jatkuvan kasvun aikaa tieto- ja viestintäteknologian sa-ralla. Useat Turun ja Varsinais-Suomen alueella toimivat ICT-alan yri-tykset, kuten IT Mill, Sanako ja Axel Technologies uutisoivat kehitykses-tään. Yritysten ohella myös alan tutkimussektorin toiminta oli aktiivista.

Vuoden alussa Turku Science Parkin alueella toimiva ohjelmistotalo **IT Mill** julkisti saaneensa yhteensä 500.000 euron pääomasijoituksen Profita Groupilta ja Suomen Teollisuussijoitus Oy:ltä. Välittömästi tätä seuraten yritys kertoi uusista tuotelanseerauksista sekä ainoana suo-malaisena yrityksenä OpenAjax-sertifioinnista. Tunnettu turkulainen oh-jelmistoyritys **Neoxen** jatkoi sekin vakaata kasvuaan. Varsinais-Suo-men tutkimus- ja ennakointipalvelu Luotaimen mukaan ohjelmisto-ala onkin yksi nopeimmin kasvavista toimialoista Varsinais-Suomessa.

Kielitekniikan alueella toimiva **Lingsoft Oy** uutisoi kansainvälisestä yhteistyöstä Infomaker Scandinavia Ab:n kanssa, joka on johtava sa-nomalehti- ja kustannustalojen kumppani Ruotsissa. Lingsoftin tuot-teita ryhdyttiin käyttämään myös osana Elisan asiakaspalvelua sekä aiempaa laajemmin Microsoftin tuotteissa. Yritys kertoiikin tehdystä kahdeksan uuden kielen oikolukuohjelmien toimitussopimuksista. Tutki-muksen saralla Lingsoft Oy jatkoi yhteistyötä vuonna 2008 päättyvässä Louhi-projektissa, jossa ovat mukana mm. Turun yliopisto, Turun yli-opistollinen keskussairaala, Mehiläinen Oy sekä Turku Science Park Oy.

Sanako Oy, joka Lingsoftin tapaan toimii kieliteknologian saralla, uutisoi toimintansa laajentumisesta kansainvälisesti. Elokuussa Sanako julkisti yhteistyösopimuksen kiinalaisen Beijing JetRich Information Technology Co. Ltd:n kanssa. Vuosi huipentui huomattavaan pääomasijoitukseen. Vuoden 2008 alussa yritys kertoi Nordic Venture Partnersin sijoittaneen yritykseen yli 5 milj. euroa.

Tietoliikenneteknologioita toimittava **Teleste Oyj** on parantanut sekä tulostaan että liikevaihtoaan edellisestä vuodesta. Digi-TV palveluiden ja laajakaistayhteyksien kysyntä ovat kasvattaneet sen kaikkien liiketoimintayksiköiden tilauskantaa Euroopassa.

Yhtenä voimakkaan kasvun alana Turun ja Varsinais-Suomen alueella voidaan pitää mobiili-tv -tekniikkaa. Turkulainen **Axel Technologies** uutisoi yhteistyöstä ranskalaisen matkapuhelinvalmistajan Wiz4comin ja italialaisen TV- ja radiolähetysjärjestelmiä tuottavan Elettronika S.r.l.:n kanssa. Sanakon tapaan Axel Technologies Oy:n vuosi huipentui pääomasijoitukseen. Vuoden 2008 alussa yritys kertoi saaneensa Nexit Ventures Oy:ltä yli miljoonan euron pääomasijoituksen. Vahva alueellinen toimija mobiili-tv -tekniikan saralla on myös Turun yliopiston **DTV Group**, jonka sovelluksia testattiin mm. Ilosaari Rock -tapahtumassa.

Terveys- ja hyvinvointitekniologia on ollut jatkuvasti vahvistuva soveltavan ICT:n painopiste Turun ja Varsinais-Suomen alueella. Alaa viedään Varsinais-Suomessa eteenpäin alueen yritysten ja korkeakoulujen yhteistyön voimin mm. Tekes-projektien avulla. Lääkitystiedon hallinta ja Louhi-projektit ovat näistä hyviä esimerkkejä. Vuoden aikana alueelle perustettiin myös Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiiriin omistama, tietohallintopalveluita tuottava **Medbit Oy**, joka aloitti virallisesti toimintansa 1.1.2008.

Korkeakoulutoimijoista soveltavan ICT:n alueella keskeisin yhteistyökumppani on Turun yliopiston, Åbo Akademin ja Turun kauppakorkeakoulun muodostama kansainvälinen tutkimus- ja koulutuskeskus, **Turku Centre for Computer Science** (TUCS). Se on alansa ainutlaatuinen tutkimus- ja koulutusyksikkö Suomessa. TUCS:n puitteissa korkeakoulujen osaamista on yhdistetty yritysten tutkimus- ja tuotekehityshankkeisiin erityisesti ICT-alalla. Korkeakoulujen kanssa ollaan myös parhaillaan luomassa toimintamallia, jonka avulla uudet innovaatiot kehitetään tuotteiksi. Alan yhteistyötä on edistänyt vuoden 2006 lopussa käyttöön vihitty ICT-talo, joka mahdollistaa jokapäiväisen yhteistyön alalla toimivien ammattilaisten ja opiskelijoiden välillä.

KÄYTÄNNÖNLÄHEISTÄ YRITYSTEN JA TUTKIMUKSEN VERKOTTAMISTA

Korkeakoulu- ja yritys yhteistyössä yksi mielenkiintoisimmista avauksista oli **Turun yliopiston Work Informatics** -maisteriohjelman käynnistyminen. Erityisesti ICT:n soveltamiseen painottuva käytännönläheinen maisteriohjelma on osoittautunut aktiiviseksi ja toimijat verkottavaksi kumppaniksi erilaisissa tutkimus- ja tuotekehityshankkeissa. Yhteistyö toteutui konkreettisella tavalla Yritys-ICT -projektissa, joka luotiin tukemaan toimialan pk-yrityksiä Turun ja Varsinais-Suomen alueella. Hankkeelle on hyvän asiakaspalautteen kannustamana suunniteltu jatkoa vuonna 2008.

Kolmannen sektorin osalta ICT-alan tärkein yhteistyökumppani on **Varsinais-Suomen Tietojenkäsittely-yhdistys** (VSTKY). Yhdistys kerää yhteen erityyppisiä alan toimijoita mm. erilaisten teematapahtumien muodossa. Yhdistykseen kuului 1103 jäsentä, joista 27 oli yritysjäseniä.

ICT-alan haasteena Varsinais-Suomessa on mikroyritysten suuri määrä, joka edellyttää tehokasta yhteistyöverkostojen luomista ja kehittämistä toimialalla. Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus on myös yritysten mukaan heikentynyt, mitä tosin pystytään parantamaan tehokkaalla oppilaitosten ja yritysten välisellä yhteistyöllä. Alan mahdollisuudet ja haasteet tunnistamalla ja niihin paneutumalla ICT-alan vakaa kasvu Varsinais-Suomessa saadaan varmasti jatkumaan myös tulevaisuudessa.

BioTurku®

BioTurun toiminta keskittyi vuonna 2007 alueellisten hankkeiden aktivointiin sekä alueen yritysten liiketoimintamahdollisuuksien edistämiseen. Uuteen toimintamalliin siirtymisen myötä aiemman tytäryhtiö Turun Biolaakso Oy:n toimintoja siirrettiin suoraan Turku Science Park Oy:lle.

Turun yliopiston Tautimallinnuskeskuksen markkinoinnin ja liiketoimintavalmiuksien tukemiseksi haettiin onnistuneesti TE-keskukselta toimintaympäristötukea. Tällä rahalla keskukseseen on sittemmin palkattu päätoiminen markkinointihenkilö. Turun yliopiston ja Åbo Akademin tutkijat ovat perustaneet biokuvantamisen tutkimuksen ja opetuksen poikkitieteellisen työyhteisön (**Turku Bioimaging**), jolla tulee olemaan kauaskantoisia vaikutuksia turkulaisen biotieteen ja biolääketieteen kehitykselle sekä koko BioTurku®-yhteisölle.

Uusia kuvantamisteknologioita hyödynnetään tehokkaasti yhteistyössä koko ketjussa – perustutkimuksesta aina kliinisiin potilastutkimuksiin saakka. BioTurku on käynnistänyt Turku Bioimaging -yksikön tuotteistamisprosessia lähinnä markkinointimateriaalin tuottamisen kautta. Opiskelijoiden houkuttelemiseksi BioTurun koordinoima **Suomen Lääkeklusteri** laati lääketeollisuuden ammattaja esittelevän DVD:n ja esitteen. Itämeren piirissä toimivan bioalan **ScanBalt** -yhteistyöverkoston kautta osasto on ollut mukana käynnistämässä poikkikansallisia maisteri- ja tohtorikoulutusohjelmia.

Tiedepuiston yritysten kansainvälistymisen ja markkinoinnin tukemiseksi koottiin Helsingin ChemBIO -messuille suuri BioTurku-yhteisosasto, johon osallistui 13 alueemme yritystä. Tämän lisäksi järjestettiin turkulaisyhtiöitä esiintymään kansainväliseen partnerointitapahtumaan Sveitsiin syyskuussa. Yhteistyössä Pennsylvanian Center for Foreign Direct Investmentin kanssa järjestettiin yritykselle suunnattu tilaisuus Yhdysvaltain markkinoiden erityispiirteistä. Näiden erityistapahtumien lisäksi osasto oli mukana kutsumassa ja isännöimässä lukuisia kansainvälisiä yritysdelegaatioita, jotka olivat kiinnostuneita alueen yritysten ja tutkimusyksiköiden palvelutarjonnasta tai sijoittautumisesta Turun ympäristöön. BioTurku on koordinoitunut mittavaa Tekes-rahoitteista Bio- ja lääkealan palvelusektorin kansainvälistymishanketta, jonka ansiosta turkulaisetkin alan yritykset ovat olennaisesti pystyneet kehittämään kansainvälistä toimintaansa.

Kansallinen **HealthBIO**-klusteriohjelma käynnistyi Turun johdolla viime vuonna. Toiminnan organisoitumisen lisäksi käynnistettiin diagnostiikkateollisuuden ideafoorumi, kansallinen kliinisen tutkimuksen verkosto, avattiin uusia kanavia Kiinan markkinoille ja käynnistettiin Euroopan kattava rahoittajaselvitys suomalaisyritysten rahoitusmahdollisuuksien lisäämiseksi.

CASE: Biovian Oy:stä vahvasti kansainvälinen

Huippulaatuiset toimitilat, korkeatasoinen henkilöstö ja kaikki viranomaisvaatimukset täyttävät, cGMP -säännösten mukaisesti toteutetut prosessit. Nämä muodostavat perustan sille, että Turku Science Parkin alueella toimiva biofarmaseuttisten valmisteiden ja lääkeaineiden sopimusvalmistaja Biovian Oy on päässyt vahvaan kansainväliseen kasvuun: jo yli 70 % yrityksen tilauskannasta tulee ulkomaisilta asiakkailta. Liikevaihdon kasvu on mahdollistanut myös henkilöstömäärän kaksinkertaistamisen.

Vuodesta 2003 lähtien toiminut Biovian on kasvanut voimakkaasti erityisesti kahden viime vuoden aikana. Liikevaihto on kasvanut peräti 60 %:lla ja se puolestaan on mahdollistanut työntekijämäärän kaksinkertaistamisen: vakinaisia työntekijöitä on jo 30.

- Kansainvälistymisen välttämättömyys on ollut meille itsestään selvää jo aivan yrityksemme alkutaipaleelta saakka. Vankka ja arvostettu kotimainen asiakaskuntamme ei riitä takaamaan sellaista kasvua, jota yrityksemme tavoittelee ja siksi olemme systemaattisesti kehittäneet kansainvälisiä valmiuksia ja yhteistyöverkostojamme, kertoo projekti- ja markkinointijohtaja **Knut Ringbom** Biovian Oy:stä.

Kansainvälisten asiakkaiden hankinta on panostuksia ja pitkäjänteisyyttä vaativa prosessi. Biovian on myös menestyksekkäästi hyödyntänyt BioTurku®-klusterin tarjoamia yhteistyömahdollisuuksia mm. osallistumalla Tekesin

osarahoittamaan bio- ja lääkealan palveluyritysten kansainvälistymishankkeeseen, jota Turku Science Park Oy koordinoi.

- Asiakaskuntamme pääosa tulee nyt Ruotsista, Tanskasta, Saksasta ja Iso-Britanniasta. Jatkamme tietenkin aktiivisesti yhteistyösuhteiden rakentamista erityisesti Euroopassa, sanoo Knut Ringbom.

KAIKKI ASIAKKAAN HYÖDYKSI

Biovian Oy on biologisten molekyylien sopimusvalmistaja ja biolääkkeiden kehityksen palveluntuottaja. Sen asiakkaina ovat lääkekehitysyritykset, tutkimuslaitokset sekä lääke- ja diagnostiikkateollisuus.

- Me teemme kaiken asiakkaan tarpeiden mukaan emmekä kehitä mitään omia tuotteita. Minkäänlaista intressiristiriitaa ei siis pääse syntymään, korostaa Knut Ringbom.

Tyypillinen Biovianin asiakas on lääkekehitysyritys, jolla itsellään ei ole tarvittavia erikoistiloja ja laitteistoja. Asiakkaalla ei myöskään ole prosessien vaatimia viranomaislupia ja/tai osaamista, jotta se voisi itse tuottaa kehittämänsä lääkekandidaattia klinisiä tutkimuksia varten tarvittavia määriä.

BIOVIAN OY LYHYESTI

- 1600 m² tarkastetut, EU:n cGMP-vaatimukset täyttävät tilat ja prosessit
- Suomen lääkelaikoksen myöntämä lääkelaitoslupa

Palvelut:

- Sopimusvalmistusta lääkekehityksen prekliinisiin ja kliinisiin tutkimuksiin ja diagnostisiin sovelluksiin sekä harvinaislääkkeitä markkinoille asti
- Sopimustutkimusta, liittyy biomolekyyliin, proteiinien karakterisointiin ja puhdistusprosessien kehitykseen
- Muita GMP-säädösten alaisia toimintoja ja laadunvalvontaa, myös mikrobiologinen laadunvalvonta, biomolekyylien analyysikehitys sekä solupohjaisten analyysien kehitys

Lisätietoja: Turku Science Park Oy / BioTurku, johtaja **Tero Piispanen**, puh. 0400 781 683

www.biovian.com

ictTURKU

Soveltava ICT ja kehittämishankkeet

Soveltava ICT ja kehittämishankkeet tarjoaa yrityksille ja korkeakouluille apua tutkimus- ja yhteistyökumppaneiden hankinnassa sekä rahoituskanavien löytämisessä, esimerkiksi EU- ja Tekes-hakemusten teossa sekä hankkeiden hallinnoinnissa. Osastolla on yli kymmenen vuoden kokemus EU-hankkeista, myös koordinaattoritason tehtävistä. Toiminta tulee painottamaan yritysyritystä soveltavan ICT:n eli muita toimialoja tukevan tieto- ja viestintäteknologian alalla. Osasto toimii jatkossakin alansa asiantuntijana aluekehitystehtävissä sekä osallistuu valtakunnallisiin innovaatiohankkeisiin.

Uuteen toimintamalliin siirtymisen myötä aiemman tytäryhtiö ICT Turku Oy:n toimintoja siirrettiin osaksi Turku Science Park Oy:tä. Työtä rationalisoitiin ja kustannuksia karsittiin. Langattoman laajakaistaverkko **OpenSPARK**in ylläpito ja kehittäminen siirrettiin kokonaisuudessaan kaupallisesta toiminnasta ja kehittämisestä vastaavalle **MP-Masterplanet Oy**:lle. Ohjelmistokehityskeskukseen toiminnasta luovuttiin.

Euroopan unionin rahoittamia, yrityksemme johtamia hankkeita **RAIN** ja **Connect** jatkettiin. Näistä kuudenteen puiteohjelmaan kuuluvista hankkeista RAIN tavoittelee tietotekniikka-alan investointien lisäämistä Itämeren alueella ja Connect syventyy langattomien tietoliikenneyhteyksien käyttäjien yksityisyyden suojaamiseen.

Yritys-ICT -hankkeessa opastettiin hyvin pieniä, keskimäärin 1 – 5 hengen yrityksiä sähköisen liiketoiminnan maailmaan. Esimerkiksi käy palveluyri-

tyksen yksityisyrittäjä, jolle vaikkapa sähköposti, tietoturva, internetsivut tai nettikauppa tuovat merkittävän muutoksen toimintaan. Hankkeelle suunnitellaan asiakaspalautteen kannustamana jatkoa.

Osasto teki laajan selvityksen Euroopan unionin uuden ohjelmakauden ohjelmista (seitsemäs puiteohjelma, muut erillisohjelmat, aluekehitysohjelmat) ja informoi niistä Turun kaupungin muita elinkeinopoliittisia yhtiöitä sekä korkeakouluja. Lisäksi kehitettiin yhteistyötä korkeakoulujen ja TE-keskuksen kanssa EU-ohjelmien tiedottamisen parantamiseksi.

Turku Centre for Computer Sciences TUCS:in hallitustyöskentelyn kautta suunniteltiin uusia tapoja, joilla tämän alallaan maan merkittävimpiin kuuluvan tutkimuslaitoksen tieteellisiä tuloksia voitaisiin entistä paremmin hyödyntää kaupallisesti. Yhtenä työkaluna voisi toimia korkeakoulujen kaa-vailema **Turku Innovation Platform**. Lisäksi osallistuttiin ICT-alan Strategisen Huippuosaamisen Keskittymän sisällön suunnitteluun aikomuksena merkitä perustettavan yhtiön osakkeita. Alkavan valtakunnallisen **SHOK**-raken-teen kautta tullaan toteuttamaan yritysten ja tutkimusyksiköiden yhdessä määrittelemiä tutkimussuunnitelmia.

Osasto käynnisti soveltavan ICT:n klusterin selvityksen yhdessä Salon Seudun Kehittämiskeskukseen kanssa. Selvityksen lopputuloksen perusteella päätetään, mitä tuotteita ja palveluja Turku Science Park Oy vastaisuu-udessa tarjoaa klusterin yrityksille.

Uusille EU-maille tietoa

CASE: Innovaatioympäristö vaatii julkisen ja yksityisen yhteistyötä

Turku Science Park Oy:n johdolla joukko Itämeren alueen tiedepuisto- ja on saanut valmiiksi tutkimushankkeen, jossa verrattiin käytäntöjä ja parannettiin tehokkuutta tietoteknisten innovaatioiden muuttamisessa kaupallisiksi tuotteiksi. Tämän kaksi vuotta kestäneen RAIN-hankkeen rahoitti Euroopan unioni.

RAIN-hankkeessa tehtiin tutkimus eri maiden nykyisistä innovaatiojärjestelmistä ja siirrettiin asiantuntemusta Turun, Tallinnan, Tarton, Riian, Klaipeidan ja Rostockin välillä. Kokemukset yhteistyöstä olivat kaikille osapuolille hyödyllisiä, ja niinpä tämä ryhmä on päättänyt jatkaa tiivistä yhteydenpitoa edelleen. Uudet EU:n jäsenmaat haluavat tosissaan perehtyä Suomen menestyksellisesti toimivaan innovaatiojärjestelmään.

JULKINEN SEKTORI VAUHDITTAMAAN ICT:N KEHITYSTÄ

Tutkimuksessa kävi ilmi, että uusissa EU:n jäsenmaissa ei juuri ollut aiempaa vuorovaikutusta julkisen ja yksityisen sektorin sekä korkeakoulujen kesken, eikä näillä ollut yhteyttä poliittisiin päätöksentekijöihin.

Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuus lisää kuitenkin tehokkaasti alueellisia investointeja erityisesti ICT-alalla. Esimerkiksi terveydenhuollon palvelujen laajamittainen sähköistäminen ja erilaiset hallinnon verkkopalvelut kansalaisille luovat yhtäaikaisesti ICT-sektorille kysyntää sekä parantavat julkisten palveluiden tehokkuutta ja laatua. Muita keinoja julkisen kysynnän kasvattamiseen ovat mm. tietoliikenneinfrastruktuurin kehittäminen, panostaminen sähköisten palvelujen luotettavuuteen ja sähköisten oppimisympäristöjen kehittäminen.

LISÄÄ LUOVUUTTA JA KUMPPANUUTTA

Itämeren alue on yksi voimakkaimmin kasvavista alueista Euroopan unionissa. Erityisesti Baltian maissa on kuitenkin olemassa olevan innovaatiopotentialin hyödyntäminen vasta alussa.

”Luovuus on tärkeämpää kuin ulkoiset puitteet. Innovaatiot vaativat syntymään muutakin kuin näyttäviä kiinteistöjä”, oli keskeinen viesti, joka lähti RAIN-hankkeen suosituksena uusiin EU:n jäsenmaihin. Kaikille alueille soveltuva suositus koski yksityisen ja julkisen sektorin välisen yhteistyön lisäämistä erityisesti ICT-alalla. Tiede- ja teknologiapuistoilla on tässä yhteistyössä tärkeä rooli, koska nämä toimivat useiden eri toimialojen ja tutkimusalueiden rajapinnassa.

RAIN = Regional acceleration for the innovation circle in the ICT sector

Osaamiskeskus ja Kansainväliset toiminnot

VARSAINAI-SUOMEN OSAAMISKESKUS

Valtakunnallisen Osaamiskeskusohjelman (OSKE) uusi, kansallisille osaamisklustereille rakentuva kausi alkoi vuonna 2007. Kansallisia klustereita nimettiin 13, joista Varsinais-Suomi on mukana viidessä. Ohjelman kokonaisvastuu on Turku Science Park Oy:llä, mutta toiminta on jalkautettu Turun kaupungin strategian mukaisesti eri elinkeinopoliittisille toimijoille:

HealthBIO-klusterin toimijana on Turku Science Park Oy, jolla on myös kansallinen koordinaatiovastuu. **Meriklusterin** kansallinen koordinaatio sekä alueellinen toiminta on sijoitettu Koneteknologiakeskus Turkuun. **Matkailuklusterin** vetovastuu on Rovaniemellä ja alueellinen toimija on Turku Touring. **Elintarvikeklusterin** osaaminen sijoittuu Turun yliopiston Funktionaalisten elintarvikkeiden kehittämiskeskukseen ja klusteria koordinoidaan Seinäjoelta. **Metsäklusterissa** Turku Science Parkin vastuulla ovat uudet materiaalit ja painopinnot. Klusterikoordinaatio sijoittuu Lappeenrantaan.

KANSAINVÄLISET TOIMINNOT

Osaamiskeskusohjelman kansainvälisten toimintojen painopiste oli Suomen innovaatiojärjestelmän konsultoinnissa.

Osana Suomen ja Etelä-Afrikan tasavallan kahdenvälistä kehitysyhteistyötä käynnistyi **COFISA** -ohjelma (Cooperative Framework on Innovation Systems between Finland and South Africa). Tähän kokonaisuuteen liittyen toteutettiin

Osaamiskeskusohjelman **Feasibility Study** Gautengin alueella. Tiede- ja Teknologiaministeriö oli raporttiin tyytyväinen ja päätti käynnistää ensimmäiset pilottiprojektit vuoden 2008 alussa.

Varsinais-Suomen Liiton ja Pommerin alueen (Pomerania) yhteistyösopimuksen pohjalta tehtiin esiselvitys **tiedepuistokonseptista** Gdanskissa ja Pommerissa.

Yhden päivän mittaiset seminaarit tiedepuistokonseptista järjestettiin Budapestin ja Brnon delegaatiolle sekä Osaamiskeskusohjelman sovelluksesta matkailussa Katalonian viranomaisille.

Vuoden lopulla käytiin tulokselliset yhteistyöneuvottelut Heidelbergin Teknologikeskuksen sekä Bratislavan Comenius Yliopiston kanssa. Bratislavassa toteutetaan viiden seminaarin innovaatioasarja tammikuussa 2008.

CASE: Voisiko Osaamiskeskusohjelmaa soveltaa Etelä-Afrikkaan?

Turku Science Park Oy on ollut mukana tuottamassa asiantuntijapalveluja COFISA-nimiseen Suomen ulkoministeriön ja Etelä-Afrikan tasavallan yhteishankkeeseen, jossa suomalaiset auttavat Etelä-Afrikkaa parantamaan innovaatiojärjestelmäänsä ja kehittämään tiedepuistojaja. Turku Science Park Oy:n osallistuminen hankkeeseen on toteutettu toimitusjohtaja Ilkka Kouvosen panoksena hankkeen ohjausryhmässä ja kehitysjohtaja N. Tapani Saarisen tekemänä esiselvitystyönä OSKE (Osaamiskeskus) -ohjelman kaltaisen pilot-hankkeen toteuttamisdellytyksistä Gautengin provinssin alueella.

MAHDOLLISUUKSIA JA HAASTEITA

Esiselvitys toteutettiin kesän ja alkusyksyn 2007 aikana. Kehitysjohtaja Saarinen tapasi lähes 200 paikallisten intressiryhmien edustajaa 53:ssä tapaamisessa runsaan kahden viikon aikana Tshwanen, Midrandin ja Johannesburgin alueilla.

Esiselvityksen perusteella käy ilmi, että Etelä-Afrikassa on suuri tarve innovaatiojärjestelmän tehostamiseen ja sen nykyisin erittäin hajallaan olevien elementtien yhteen kokoamiseen. Suomessa hyvin toimivaksi instrumentiksi osoittautunutta OSKE-ohjelmaa voitaisiin hyvin testata Etelä-Afrikan oloissa pilot-hankeena Gautengin provinssin alueella, mikäli alueen keskeiset toimijat saataisiin sitoutettua hankkeeseen.

Pilot-hankkeen haasteina Saarinen näkee selvityksessään sen, ettei alueella juurikaan ole perinnettä yliopistojen ja yritysmaailman yhteistyöstä, eikä riippumatonta tahoja, joka voisi toimia kansallisena rahoittajana.

Työ jatkuu

COFISA on esimerkki ulkoministeriön uudesta kehitysapupolitiikasta. Kohdennettu hankerahoitus koostuu sekä Suomen että Etelä-Afrikan valtion panoksesta. COFISAn kotimaisena vastuutahona on Helsinki Consulting Group ja partnerina Etelä-Afrikan tiede- ja teknologiaministeriö. Hankkeen suomalainen ohjelmajohtaja on Lauri Kuukasjärvi, sijoituspaikkanaan Pretoria.

COFISA -hanke on jo johtamassa käytännön toimiin, sillä ensimmäiset OSKE-pilottiprojektit käynnistyvät vuoden 2008 aikana. Hanke jatkuu myös uudella selvityksellä Kapkaupungin ja Stellenboshin alueella keväällä 2008.

Lisätietoja: Turku Science Park Oy / Osaamiskeskus ja Kansainväliset toiminnot, johtaja N. Tapani Saarinen, puh. 0400 525 308

www.oske.net
www.cofisa.org

CASE: Vaikuttaako makugeeni elintarvikkeiden kulutustottumuksiin?

Ovatko ihmiset perimänsä mukaan makuaistiltaan erilaisia ja vaikuttaako se henkilökohtaisiin ravintotottumuksiin? Onko tulevaisuudessa mahdollista ja tarpeellista räätälöidä eri kuluttajaryhmiä miellyttäviä makuja terveysvaikutteisiin tuotteisiin niiden kulutuksen lisäämiseksi? Muun muassa näihin kysymyksiin etsii vastauksia Funktionaalisten elintarvikkeiden kehittämiskeskuksessa (fff) alkanut Makugeeni-tutkimus.

Funktionaalisten elintarvikkeiden kehittämiskeskus (fff) on Turun yliopiston erillislaitos, joka yhdistää eri alojen parhaan tiedon ja osaamisen. Se kehittää myös terveysvaikutteisten elintarvikkeiden tuoteideoita tuotteiksi ja kaupallistaa niitä kuluttajan tarpeet huomioon ottaen. Laitos tekee sekä soveltavaa perustutkimusta että palvelee elintarvikeyrityksiä niiden tutkimus- ja tuotekehityshankkeissa. Laitos toimii myös Osaamiskeskusohjelmaan kuuluvan elintarvikealan osaamisklusterin toteuttajana Varsinais-Suomessa.

Fff:llä on aloitettu Suomen Akatemian rahoittama tutkimus, jossa selvitetään perimän vaikutusta makuaistin herkkyyteen. Lähtökohtana on tietty geeni, joka on voitu liittää karvauuden aistimiseen. Koehenkilöt antavat DNA-näytteen ja koejärjestelyssä maistelevat erilaisia kasviksia ja makuliukoksia. Tavoitteena on selvittää, vaikuttaako geenin muoto siihen, kuinka herkkä tai epäherkkä ihminen on maistamaan karvautta ruuassaan.

- Näkökulma laajenee lopulta koko makuaistin toiminnan ymmärtämiseen ja sen yhteyteen kulutustottumuksiin. Tämä Turun tutkimus on jatkoa työlle, jonka aloitin Philadelphiassa Monell Chemical Senses Centerissä vuosina 2005 - 2006, kertoo fff:n aistittavan laadun tiimiä johtava erikoistutkija **Mari Sandell**.

Yrityskehitys

Turku Science Park Oy:n **Yrityskehitys** tuottaa palveluja alkaville teknologiayrityksille ja uutta teknologiayritystä suunnitteleville henkilöille. Turku Science Park Oy:ssä toimii kaksi hautomoyksikköä: laboratoriotiloin varusteltu **Biohautomo** sekä **Yrityskeskus DIO** muille teknologioille. Palvelut sisältävät uusien liikeideoiden arvioinnin, liiketoiminnan käynnistämistä valmistelevan esihautomopalvelun ja yrityksen alkuvaiheeseen ajoittuvan hautomopalvelun. Lisäksi palveluvalikoimaan kuuluu toimitiloja aulapalveluineen.

Vuoden 2007 aikana arvioitiin noin 60 uutta liikeideaa, uusia esihautomohankkeita käynnistyi 18 ja uusia hautomoyrityksiä 13. Uusista yrityksistä yhdeksän toimii ICT- ja neljä bio-aloilla. Kymmenen yrityksen hautomovaihe päättyi, ja vuoden aikana oli hautomossa kaikkiaan 28 aloittavaa yritystä.

Hautomoyritysten toiminta kehittyi vuoden aikana merkittävästi. Kuusi hautomoyritystä sai oman pääoman ehtoisen ulkopuolisen rahoituksen, pääoman määrä oli yhteensä noin 3,5 miljoonaa euroa. Hautomoyrityksiin syntyi 78 työpaikkaa.

Hautomotoiminnan rahoittajia olivat **Turun Seudun Kehittämiskeskus**, **Tekes** ja **Varsinais-Suomen TE-keskus**.

Yrityskehitys osallistui aktiivisesti valtakunnalliseen yrityskehitysyhtiöiden kehittämishankkeeseen (**Yrke**). Hanke päättyi vuoden 2007 lopussa, ja siinä olivat mukana 12 paikkakunnan teknologiahautomot. Hankkeessa kehitettiin hautomopalveluja ja luotiin yhteisiä, uusia toimintamalleja. Kokonaisuuteen sisältyi myös rahoitusta yrityksille ja esihautomohankkeille toteutettuihin ulkopuolisiin asiantuntijapalveluihin. Yrke-hanke paransi merkittäväällä tavalla hautomopalvelun sisältöä.

Lokakuussa 2007 solmittiin toukokuun 2008 loppuun ulottuva sopimus Turun yliopiston kanssa yliopistolähtöisten ideoiden aktivoinnista, arvioinnista ja jalostuksesta osana uutta **TULI** (Tutkimuksesta Liiketoimintaa) -ohjelmaa. Aktiivinen toiminta yliopistolähtöisten ideoiden etsimiseksi ja kehittämiseksi pääsi näin käyntiin alkuvuonna päättyneen vanhan TULI-ohjelman jälkeen.

Muita vuoden aikana toteutettuja asioita oli **Venture Cup** –liiketoimintasuunnitelmakilpailun aluekoordinointi ja Tekesin kehittämispalvelurahan hallinnointi.

CASE: BioCis Pharmasta Vuoden hautomoyritys 2007

Turku Science Parkin Biohautomossa toimiva BioCis Pharma Oy valittiin Vuoden hautomoyritykseksi 2007. Valinnan teki Teknologiakeskusten liitto TEKELin yrityskehitystiimistä ja pääomasijoittajista koostunut raati. Perusteluissa todetaan BioCisin tuotekehityksen olleen poikkeuksellisen kustannustehokasta, yrityksen omintakeisen liiketoimintamallin saaneen myös rahoittajien luottamuksen ja yrityksen hyödyntäneen yrityskehityspalveluja laajasti ja tuloksekkaasti.

VIRTUAALIYRITYKSEN VETOVOIMA

Vuoden 2004 lopulla toimintansa aloittaneen **BioCis Pharmedan** liikeidea rakentuu yrityksen perustajien keksimään lääkevaikutusmekanismiin. Yritys kehittää tähän patenttisuojaattuun teknologiaan perustuvia innovatiivisia lääkkeitä ihmisten ja eläinten tulehdus- ja syöpäsairauksien hoitoon.

BioCis Pharmedan toimintakonsepti on poikkeuksellinen lääketieteellisyydessä. Yritys nimittäin hyödyntää virtuaaliyrityksen toimintamallia, jossa runsaasti resursseja vaativa tuotekehitys ja tutkimus on lähes kokonaan ulkoistettu lääkealan palveluyrityksiin ja tutkimuslaitoksiin. Yritys vastaa itse tuotekehitysprojektien suunnittelusta, koordinoinnista ja johtamisesta. Vain pieni osa käytännön tutkimus- ja kehitystyöstä tehdään yrityksen sisällä. Yritys työllistää kokopäiväisesti kolme henkilöä, mutta toimii virtuaaliorganisaationa laajasti.

BioCis Pharma on pystynyt houkuttelemaan onnistuneesti riskipääomaa yritykseen viime vuosien haastavassa bioalan rahoitusympäristössään. Viimeisenä osoituksena tästä on loppukesällä 2007 tehty rahoituskierron, jossa ruotsalainen bioalan riskirahoittaja **Karolinska Development** teki merkittävän pääomasijoituksen yritykseen. BioCis Pharma oli ensimmäinen suomalaisyritys, johon Karolinska on tehnyt sijoituksen. Muita alkuvaiheen riskirahoittajia ovat olleet **Oy Etra Invest Ab**, **Suomen Teollisuussijoitus Oy** sekä **Tekes**.

YRITYSKEHITYKSESTÄ VAUHTIA

BioCis Pharma Oy on alusta lähtien toiminut Turku Science Park Oy:n Biohautomossa, joka on tarjonnut erinomaisen toimintaympäristön nuorelle lääkekehitysyritykselle, mm. hyvin varustetut laboratoriotilat tukipalveluineen. Myös yrityshautomolta saatu liiketoiminnan kehittämiseen liittyntä koulutus, neuvonta ja sparraus ovat olleet tärkeitä yritykselle.

- Olemme oikea malliesimerkki yrityksestä, joka on kulkenut teknologia-yrityksille hahmotellun innovaatiopolun kohta kohdalta läpi. Ensin ideaa testattiin TULI -rahoituksella, sitten liiketoimintasuunnitelmaa luotiin LIKSA-ohjelmalla ja sijoittajia varten sitä trimmattiin hyvällä menestyksellä Venture Cup -liiketoimintakilpailussa ja pääsimme toimimaan Turku Science Parkin yrityshautomoon, toimitusjohtaja **Lasse Leino** kertoo.

CASE: Esihautomoyritys menestyi Nordic Venture -kisassa

Turku Science Park Oy:n yrityskehitys tarjoaa jo ”esihautomovaiheessa” kehitteillä olevalle yritysideoille tukea ja neuvontaa liiketoimintasuunnitelman hiomisessa ja rahoittajien lähestymisessä. **MetGen Oy:n Alex Michine** on hyvin tyytyväinen saamaansa apuun, sillä yrityskehityksen kanssa yhdessä tarkennettu liiketoimintasuunnitelma toi yritykselle kunniakirjan Nordic Venture Contestissa lokakuussa 2007 Kööpenhaminassa.

- Tällä me saimme rahoittajien huomion, ja se on tässä vaiheessa kaikkein tärkeintä, sanoo Alex Michine. Kööpenhaminassa oli esittäytymässä noin 40 yritystä, jotka oli jo karsittu suunnilleen 400:sta tarjokkaasta. MetGen Oy:n yritysidea liittyy teollisuusentsyymien tuotantoon.

ESIHAUTOMO SELVITTÄÄ MAHDOLLISUUDET

- Esihautomopalvelumme auttaa selvittämään sekä yrittäjän että yrityksen todelliset valmiudet yritystoiminnan aloittamiseen. Arvioimme ensin, onko idea kehityskelpoinen ja sopiiko se meille, korkean teknologian yrityshautomoon. Jos näin on, siirrytään niin sanottuun esihautomovaiheeseen, jossa autamme yrittäjää nimenomaan liiketoimintasuunnitelman terävöittämisessä, kertoo Turku Science Park Oy:n Yrityskehitys-osastoa johtava **Olli Mankonen**.

RAHOITAJAKONTAKTIT TÄRKEITÄ

Rahoittajakontaktit ovat keskeinen osa yrityskehityspalveluja. Turku Science Park Oy on mukana Suomen pääomasijoitusyhdistyksessä liitännäisjäsenenä ja osallistuu myös pohjoismaiseen life science -alan sijoittajien epäviralliseen klubiin.

Tämä epävirallinen klubi on ollut koossa vuodesta 2002 lähtien ja se koostuu vaihtelevalla kokoonpanolla kahdesti vuodessa. Siihen kuuluu life science -alan ensi vaiheen sijoituksia tekeviä tahoja Bergenistä, Oslosta, Kööpenhaminasta, Lundista ja Tukholmasta. Suomalaisia toimijoita on mukana kaksi; Sitra ja nyt myös Turku Science Park Oy.

- Kokoonnuimme syksyllä Kööpenhaminassa sopivasti samoihin aikoihin Nordic Venture Contestin kanssa. Ensi kevään kokoontumista isännöi Karolinska Development Tukhomassa ja ensi syksyksi olenkin kutsunut yhteisön tänne Turkuun, kertoo toimitusjohtaja **Ilkka Kouvonon**.

Markkinointi ja viestintä

Viestintäpalvelut tukevat viestinnän ja markkinoinnin keinoin yhtiön strategian toteuttamista ja tavoitteiden saavuttamista. Toiminnalla rakennetaan haluttua yhteisökuvaa sekä lujitetaan klustereiden (BioTurku/ICT Turku) ja alueen vetovoimaa kansainvälisesti ja kansallisesti. Osasto suunnittelee, konsultoi, koordinoi ja toteuttaa markkinointiviestinnän palveluja sekä arvioi ja mittaa viestinnän toimivuutta. Tärkeimpiä keinoja ulkoisessa ja sisäisessä viestinnässä ovat etenkin **mediasuhteet**, **sidosryhmäviestintä**, **yhteisöilme** sekä **henkilöstön viestintäosaamisen tukeminen**. Ydinpalvelut keskittyvät Turku Science Park -viestintään sekä klustereiden markkinointiin.

Vuoden 2007 toiminnasta suuri osa suuntautui uuden toimintamallin viestimiseen keskeisille yhteistyökumppaneille ja sidosryhmille. Yrityksen palveluvalikkoa hiottiin koko johtoryhmän kanssa. Markkinointimateriaalit uusittiin keskitettyyn toimintamalliin siirtymisen ja valtakunnallisille klustereille perustuvan osaamiskeskuskauden alkamisen myötä. Uusittiin visuaalinen linja ja teetettiin oma valokuvasarja, jossa pääosassa ovat ihmiset ja uuden löytämisen riemu – ei teknologia sinänsä. Näin saadaan huomio Turku Science Park -yhteisöön ja muistutetaan myös teknologisten tuotteiden loppukäyttäjistä. Graafista linjaa muokattiin vain hieman, sillä vuosia sitten valitut ratkaisut toimivat ja erottuvat edelleen, myös kansainvälisesti.

Vuoden aikana julkaistiin 103 uutista ja medianäkyvyydessä oltiin teknologiakeskusten kärjen tuntumassa. Osasto tuotti laajoja artikkelikokonaisuuksia etenkin kansainvälisiin bioalan julkaisuihin sekä Turku Science Park -juttuja ja kokonaisuuksia esimerkiksi yhteistyökumppaneiden (mm. Turun yliopisto ja Turun Seudun Kehittämiskeskus) toimesta ilmestyneisiin kansallisten talouslehtien liitteisiin. Nettisivuja luki keskimäärin runsaat 8000 ihmistä kuukaudessa. Sähköinen sidosryhmäjulkaisu eSpark ilmestyi 11 kertaa. Yrityksen sisäinen tiedote julkaistiin säännöllisesti, henkilöstöpalavereissa käsiteltyjen asioiden lisäksi. Alueemme luetuimman talousjulkaisun, Turun Sanomien TS-Talouseliitteen, kanssa sovittiin omasta kolumnisarjasta ”Tiedepuiston penkillä”. Se ilmestyy Turku Science Park Oy:n henkilökunnan kirjoittamana ensi vuonna julkaisun jokaisessa numerossa.

Vuoden aikana järjestettiin kaksi Spark-edut tilaisuutta yhdessä sopimuskumppaneiden kanssa. Näihin kuuluu mm. matkatoimisto, lentoyhtiö sekä hotelli- ja kongressipalveluiden tarjoajia, jotka myöntävät alennuksia tai muita etuja Turku Science Park -alueella toimiville yrityksille. Lisäksi neuvoteltiin yksi uusi sopimusetukokonaisuus yritysten hyödynnettäväksi. Omissa tiloissa järjestettiin 5.12. ”Suomi 90 vuotta – vapaus innovoida” -sidosryhmätilaisuus, johon osallistui lähes 200 yhteistyökumppania. Syksyllä luotiin myös ensimmäinen koko yrityksen yhteinen asiakas- ja sidosryhmärekisteri.

Turku Science Park -uutisotsikoita vuodelta 2007

- Ohjelmistotalo IT Mill Oy sai pääomasijoituksen (4.1.2007)
- Bioinformatiikkayritys Genolyzelle uutta pääomaa (10.1.2007)
- Turku kahden valtakunnallisen osaamisklusterin koordinaattoriksi (11.1.2007)
- Turku Science Park Oy ja Karolinska Institutet Holding yhteisyritykseen (13.3.2007)
- Turkuun biokuvantamisen suurhanke (11.6.2007)
- Yhteishankkeessa kehitetty: Näyttötaulut busseissa miellyttivät matkustajia (19.6.2007)
- QuatRx'in potilaskokeet edenneet hyvin (22.8.2007)
- BioCis Pharma sai 1,5 miljoonaa (5.9.2007)
- Uusi turkulainen teknologiapalkinto Edelcrantz Challenge (18.9.2007)
- Axel Technologies rynnii mobiili-TV –teknologian huipulle (25.9.2007)
- ScanBalt Biomaterial Days kokosi huippututkijat Turkuun (26.9.2007)
- Turku Science Park Oy uuteen toimintamalliin (2.10.2007)
- Lingsoftin puheentunnistus helpottaa Elisan asiakaspalvelua (13.11.2007)
- HealthBIO -klusterin ensimmäinen strategiapäivä viitoittaa toimintaa (26.11.2007)
- Vuoden 2007 hautomoyritykseksi BioCis Pharma Turusta (28.11.2007)

Biocellex Oy

Biocellex Oy perustettiin heinäkuussa 2007 ja operatiivinen toiminta käynnistyi 1.9.2007. Yhtiön osakkaina vuoden lopussa olivat Turku Science Park Oy (69 %), **Karolinska Institutet Holding AB** (25 %) sekä yhtiön johto (6 %). Tilikauden päättyessä yrityksen palveluksessa oli kolme henkilöä.

**Karolinska Institutet
Holding AB**

Toimintakautena yhtiö panosti toiminnan lanseeraukseen sekä life science -alan siemenrahaston perustamiseen. Innovaatioiden kehitystoiminta sisältää maakunnan ja laajemminkin suomalaisten life science -alan ideoiden ja innovaatioiden etsintää, kaupallistamispotentiaalin evaluointia sekä lopulta myös siemenrahoitusten tekemistä yritysisiin. Biocellex Oy soveltaa toiminnassaan Suomessa ns. Karolinska Institutet Innovations AB:n innovaatioiden kehitysmallia. Mallia on muunneltu suomalaisen life science -alaan soveltuvaksi.

Liiketoiminnan kehityspalvelut sisältävät mm. strategiasuunnittelun, tuotteistamisen sekä kansainvälistymisen. Biocellex Oy myy liiketoiminnan kehityspalveluja pääasiassa suomalaisille life science -alan toimijoille. Mahdollisia asiakkaita ovat varhais- ja kasvuvaiheen yritykset sekä myös jo vakiintuneet suuremmat alan toimijat.

Lisätietoja: Biocellex Oy, toimitusjohtaja **Kai Lahtonen**, puh. 050 689 48

Kiinteistöt

Kiinnostus Turku Science Park -alueeseen jatkui edelleen vuoden 2007 aikana. Kaksi suurta ICT-alan yritystä teki päätöksen sijoittua Science Parkin alueelle. Näistä toinen muutti Turku Science Park Oy:n vuokralaiseksi PharmaCityyn. Pienempien tilojen kysyntä oli suhteellisen vilkasta ja uusia yrityksiä sijoittui tiedepuistoalueen kiinteistöihin.

Turku Science Park Oy:n omien kiinteistöjen osalta merkittävin asia oli päätös vähitellen luopua suorasta kiinteistöomistuksesta. Valmistelu tämän osalta alkoi jo 2007 aikana yhteistyössä Turun kaupungin kanssa. Turku Science Park Oy omistaa osuuksia kiinteistöyhtiö Electro- ja DataCitystä sekä Kiinteistö Oy Focun Biolaaksossa kokonaan.

Biolaaksossa sijaitsevan Kiinteistö Oy Focun hallinta siirtyi kiinteistöyhtiölle LabPharma Oy:ltä (nykyisin Akela Pharma), joka siirtyi pois Focusta. Kiinteistö Oy Focu on yksi Pohjoismaiden moderneimmista lääketieteellisyhtiöistä. LabPharman poistumisen myötä kiinteistössä vapautui runsaasti laboratorio- ja muuta erikoistilaa.

CASE: Ixonos halusi kasvunvaraa

Tieto- ja viestintäteknologiayritys Ixonos Oyj muutti PharmaCityn kuudenteen kerrokseen 15 hengen voimin, mutta tiloihin haluttiin jo alkuun kasvunvaraa ainakin 40:een työntekijään saakka. Sijainti Turku Science Parkissa, lähellä Kupittaaan asemaa ja korkeakouluja oli tärkeää, autopaikat välttämättömyys ja lounasravintoloiden läheisyys mukava bonus.

- Olemme viime vuonna kasvaneet voimakkaasti, ja laajentamismahdollisuus jatkossa samassa kerroksessa oli yksi edellytys sille, että valitsimme nämä tilat, sanoo Ixonosin Turun ja Salon aluepäällikkö **Päivi Soinio**.

Salossa yrityksellä on noin 70 työntekijää ja väki kulkee Salon ja Turun väliä usein päivittäinkin; siksi Kupittaaan aseman läheisyys oli sijoittumiselle tärkeää. PharmaCityn tilat ovat myös lähellä korkeakouluja ja ICT-taloa.

- Korkeakoulujen läheisyys on tärkeää rekrytoinnin kannalta. Muukin tiiviimpi yhteistyö koulutusyksiköihin tulee varmasti kasvamaan; jo nyt yksi työntekijöistämme pitää yliopistolla mobiiliohjelmoinnin luentoja, sanoo Soinio.

PharmaCityn tilat ovat vielä suhteellisen uudet ja hyväkuntoiset, joten suuria muutoksia ei tilojen rakenteeseen tarvittu. Oma keittiö piti rakentaa ja turvajärjestelyjen vuoksi lisätä kameroita ja lukituksia.

Ixonos Oyj on tieto- ja viestintäteknologia-alan palveluyritys. Se tuottaa asiakaskohtaista teknologiakonsultointia sekä projektijohtamisen ja ohjelmistotuotannon palveluja. Ixonosin asiakaskuntaa ovat esimerkiksi kansainvälisillä markkinoilla toimivat matka- ja älypuhelinvalmistajat, mobiiliverkkotoimittajat, teleoperaattorit sekä kotimaiset finanssi-, teollisuus- ja palvelualan yritykset ja julkishallinnon organisaatiot.

Ixonosilla on pääkonttori Helsingissä sekä toimipaikat Espoossa, Haapajärvellä, Jyväskylässä, Kemissä, Oulussa, Salossa, Tampereella ja Turussa. Ulkomaiset toimipisteet sijaitsevat Bochumissa Saksassa, Kocicessa Slovakiassa ja Tallinnassa Virossa. Konsernin palveluksessa on kaikkiaan yli 900 henkilöä.

Ixonos Oyj on listattu OMX Pohjoismaisessa Pörssissä Helsingissä. Yhtiön liikevaihto v. 2007 oli 59,2 miljoonaa euroa ja iikevoitto 4,7 miljoonaa euroa.

Lisätietoja: Turku Science Park Oy, kiinteistöpäällikkö **Harri Lindqvist**, puh. 040 5708 481

Turku Science Park Oy:n hallituksen puheenjohtaja Tom von Weymarn.

Hallitustyöskentely

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA TOM VON WEYMARN:

Turku Science Park Oy:n hallitus tuo toimintaan kansallisen huipputason liikkeenjohdollista osaamista ja kansainvälistä kokemusta. Kokoonpanossa yhdistyy yhtiön kärkialojen kokemus ja osaaminen sekä pyrkimys toimivaan tasapainoon keskeisten sidosryhmien – yliopisto- ja korkeakoulusektorin sekä elinkeinoelämän – ja Turun kaupungin edustuksen välillä.

Tehokas johtamisjärjestelmä, avoin tiedonvälitys ja olennaista tietoa sisältävä raportointi ovat keskeisiä elementtejä hyvässä hallintotavassa, corporate governance'ssa. Hallituksen toiminnassa onkin ollut keskeistä pyrkimys erilaisen osaamisen yhdistämiseen siten, että se tehostaa hallituksen toimintakykyä ja vahvistaa yhtiön corporate governancea. Merkittävimpiä vuonna 2007 toteutusvaiheeseen edenneitä linjauksia ovat olleet yhtiön rakenteiden ja toimintamallin uusiminen sekä kansainvälisen yhteistyön syventäminen.

TURKU SCIENCE PARK OY:N HALLITUS (5.9.2005 ALKAEN)

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJISTO:

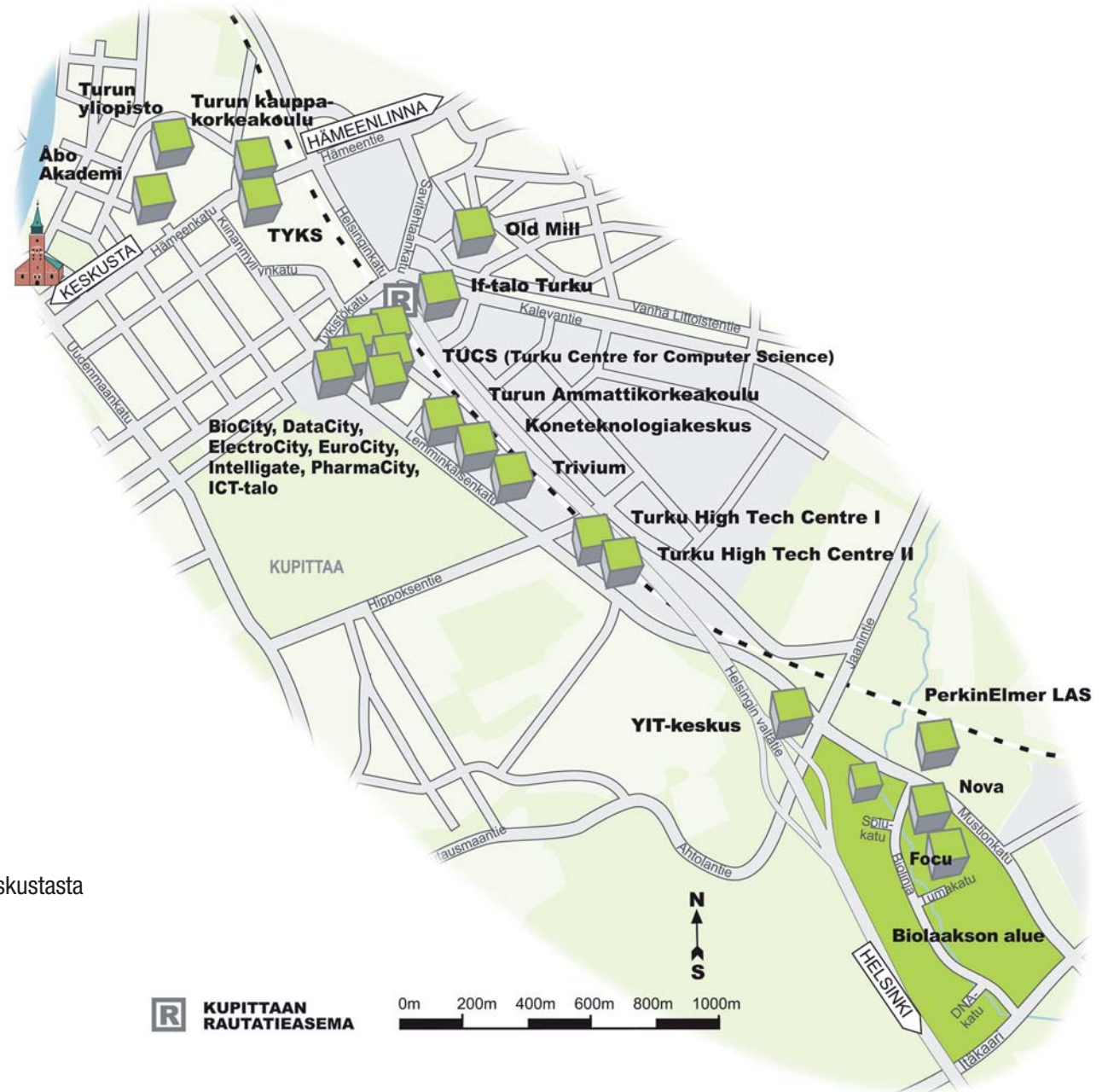
Tom von Weymarn, hallituksen puheenjohtaja, toimii myös mm. hallituksen puheenjohtajana TeliaSonera Ab:ssä sekä Lännen Tehtaat Oyj:ssä
Tero Hirvilampi, hallituksen varapuheenjohtaja, Turun kaupungin osaamis- ja elinkeinotoimesta vastaava apulaiskaupunginjohtaja

HALLITUKSEN JÄSENET:

Pauliina de Anna, Turun kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja
Rabbe Klemets, hallituksen puheenjohtaja Oy LS-Link Ab
Seppo Lehtinen, Turun kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja
Björn Mattsson, vuorineuvos, toimii mm. hallituksen puheenjohtajana Patria Oyj:ssä ja Nordkalk Oyj:ssä
Aleksi Randell, Turun kaupunginvaltuuston jäsen, viestintäministerin erityisavustaja
Matti K. Viljanen, professori, Turun yliopiston tutkimustoiminnasta vastaava vararehtori

Turku Science Park – innovatiivisen kasvun vauhdittaja

- Kolme tiedekorkeakoulua:
Turun yliopisto, Åbo Akademi ja Turun Kauppakorkeakoulu
- Turun ammattikorkeakoulu, Diakonia-ammattikorkeakoulu
- Turun yliopistollinen keskussairaala
- Kärkitoimialat bioteknologia ja soveltava ICT
- 17 500 työntekijää
- 30 500 opiskelijaa
- 400 professoria
- yli 300 yritystä ja organisaatiota
- yli 250 000 m² valmiita toimitiloja viiden neliökilometrin alueella
- Toistakymmentä teknologiarakennusta Helsingin moottoritien varressa, Kupittaan aseman välittömässä läheisyydessä, kävelymatkan päässä keskustasta
- Alle puolen tunnin ajomatka kansainvälisten yhteyksien lentokentälle

Tuloslaskelma ja tase 2007

Tuloslaskelma	
liikevaihto	10 396 223,26
materiaalit ja palvelut	- 1 854 364,82
henkilöstökulut	- 2 681 258,10
poistot ja arvonalennukset	- 1 266 454,52
muut kulut	- 3 959 616,54
liikevoitto	842 016,98
rahoitustuotot ja -kulut	- 445 184,93
nettotulos	426 856,05
Tase	
Vastaavaa:	
pysyvät vastaavat	27 944 974,21
vaihtuvat vastaavat	14 187 944,37
vastaavaa yhteensä	42 132 918,58
Vastattavaa:	
oma pääoma	21 236 748,28
vieras pääoma	20 806 170,30
vastattavaa yhteensä	42 132 918,58
Henkilöstön määrä	46

Kaksi vuosikymmentä teknologiasta liiketoimintaa

Teknologiakeskus -toiminta käynnistyi Turussa virallisesti vuonna 1988, kun Oy DataCity Center Ab -niminen hallinnointi- ja kehittämissyhtiö perustettiin uudenkarheaan DataCity -rakennukseen. Se oli noussut Turun yliopiston ja Åbo Akademin, Turun kauppakorkeakoulun, Turun kaupungin tietotekniikkaosaston sekä ”atk-alan” yritysten yhteiseksi, innostavaksi keskittymäksi kävelyetäisyydelle kaupungin keskustasta, Kupittaaan kentän laitaan.

TEHOKAS INNOVAATIOYMPÄRISTÖ

Jotta kaikki ei jäisi vain yhteen taloon, ryhtyi kehitysyrhtiö Oy DataCity Center Ab (DCC) ajamaan vauhdikkaasti kaupungin yliopistojen, korkeakoulujen ja niiden osaamista hyödyntämään kykenevien yritysten välisen yhteistyön lisäämistä. Luotiin yhteisiä hankkeita ja kokonaisia ohjelmia, joihin saatiin osallistujia laajemmaltikin maakunnasta. Rahoitusinstrumentteina opittiin käyttämään Tekesin, Suomen Akatemian ja myöhemmin myös EU:n tarjoamia mahdollisuuksia. Tietotekniikan ohella mukaan tuli mm. materiaalin tutkimusta, metalli-, paino- ja bioalaa. Uusien korkean teknologian yritysten synnyttämiseksi ja tukemiseksi käynnistettiin yrityshautomo ja sen kautta tarjottavat kehittämisspalvelut. Välineitä luotiin myös keksintöjen kaupallistamiseen ja aloittavien yritysten siemenrahoitukseen.

Silon entisestä tehdasrakennuksesta muokattiin ElectroCity ja yliopistojen kanssa yhteistyössä ponnisteltiin sen hyväksi, että Turkuun nousi 1992 silloin koko Pohjoismaiden modernein bioalan keskittymä, BioCity. Sen myötä bioteknologinen tutkimus- ja liiketoiminta nousi teknologiakeskuksen toiseksi painopisteeksi tietotekniikan ohella.

Toiminnan ja teknologiakeskusalueen laajennuttua kehitysyrhtiö muutti 1999 nimensä paremmin ymmärrettäväksi Turun Teknologiakeskus Oy:ksi. Alueelle nousi kiinteistöyhtiöiden omistamina yhä uusia teknologiarakennuksia – nykyisin tiloja on jo yli 250 000 m² – ja teknologiakeskuksen hanketoiminta laajeni mm. kansallisen aluekehityksen työkaluksi luodun monivuotisen Osaamiskeskusohjelman myötä.

ELINKEINOPOLIITIIKAN TYÖKALUKSI KONSERNI

Turun kaupunki otti merkittävän askeleen 2000-luvun alussa muotoillessaan oman elinkeinopolitiikkansa painopisteitä. Korkean teknologian yritystoimintaa edistäväksi työkaluksi luotiin Turku Science Park Oy; pääomistajanaan Turun kaupunki, muina osakkaina ympäristökuntia, kiinteistöyhtiöitä ja yliopistosäätiöitä.

Vuoden 2002 lopulla toimintansa aloittaneeseen Turku Science Park -konserniin sulautui entinen Turun Teknologiakeskus Oy ja sen tytäryhtiöiksi muodostettiin jo aiemmin bioalan kiinteistöjä rakennuttamaan perustettu Turun Biolaakso Oy sekä tieto- ja viestintäteknologisen (ICT) liiketoiminnan edistämiseen perustettu ICT Turku Oy. Konsernin taseeseen siirrettiin apporttina kaupungin kiinteistöomistuksia. Emoyhtiön tehtäväksi tuli huolehtia koko toimintaympäristön kehittämisestä, tyttären tavoitteena oli edistää kärkialojen, bion ja ICT:n, kasvua ja kehitystä.

UUSI TOIMINTAMALLI: SELKEYTTÄ JA KANSAINVÄLISYYTTÄ

Vuonna 2007 Turku Science Park Oy siirtyi uuteen toimintamalliin. Tytär-yhtiörakenteista luovuttiin ja toiminnot keskitettiin emoyhtiöön. Kärkialoina säilyvät edelleen life science ja soveltava ICT, mutta toiminta perustuu ansaintalogiikkaan, jossa kytkennät epävarmoiksi osoittautuneisiin bioalan vuokratuloihin on purettu. Uudessa toimintamallissa kiinteistöomistuksista irtaannutaan ja elinkeinopoliittiset toiminnot on keskitetty emoyhtiöön.

Varsinais-Suomen yliopisto- ja korkeakoulusektorin innovaatiotoimintaa tehostamiseksi Turku Science Park Oy perusti yhdessä alansa kansainvälisen huippuosaajan Karolinska Institutet Holdingin kanssa Biocellex-nimisen kehitysyrhtiön. Biocellexin liikeideana on löytää life science -alan kehityskelpoisia alkupään ideoita ja tukea niiden kaupallistamista hyödyntämällä Karonlinskan työkaluja ja kokemusta.

BioTurku® and ICT Turku are part of the
SCIENCE PARK
TURKU

www.turkusciencepark.com